

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.003.04.2019

PCPR -
3.05.2019

Pan
Andrzej Płonka
Starosta Bielski
Starostwo Powiatowe w Bielsku-Białej
ul. Piastowska 40
43-300 Bielsko-Biała

Starostwo Powiatowe w Bielsku-Białej
KANCELARIA OGÓLNA

Wpl. -- 2. 05. 2019
Dn.
Zał. 1ccp.
Nr. ON 19.319/2019
SEKRETARIAT STAROSTY

Wpl.
dn. 02-05-2019
Nr
sprawy 1718

STAROSTWO POWIATOWE
w Bielsku-Białej
SEKRETARIAT SEKRETARZA

Wpl.
dn. 02. 05. 2019
Nr sprawy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/089 Pomoc państwa realizowana w formie środowiskowych domów pomocy udzielana osobom z zaburzeniami psychicznymi

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Bielsku-Białej ¹ ul. Piastowska 40, 43-300 Bielsko-Biała
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Płonka, Starosta Bielski ² , od 1 grudnia 2014 r. ³
Zakres przedmiotowy kontroli	<u>Rozpoznanie potrzeb w zakresie świadczenia osobom z zaburzeniami psychicznymi specjalistycznych usług opiekuńczych w ramach środowiskowych domów samopomocy. Stopień zaspokojenia tych potrzeb.</u> Rozdysponowanie i wykorzystanie środków na funkcjonowanie środowiskowych domów samopomocy. Sprawowanie nadzoru i kontroli nad procesem udzielania wsparcia w formie środowiskowych domów samopomocy.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2019 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Krzysztof Baron, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/34/2019 z 11 stycznia 2019 r. (akta kontroli str.1-2)

---

¹ Dalej: Starostwo

² Dalej: Starosta

³ w okresie objętym kontrolą

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Starosty w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia udzielanie osobom z zaburzeniami psychicznymi usług opiekuńczych świadczonych w ramach środowiskowego domu samopomocy na terenie Powiatu Bielskiego.

Starosta rzetelnie rozpoznał potrzeby w zakresie świadczenia osobom z zaburzeniami psychicznymi usług opiekuńczych w ramach środowiskowego domu samopomocy. Dotacje celowe na funkcjonowanie i rozwój infrastruktury Środowiskowego Domu Samopomocy⁶, a także na zwiększenie liczby miejsc w tej placówce zostały prawidłowo wykorzystane i rozliczone. Starosta sprawował nadzór i kontrolę funkcjonowania ŚDS oraz wykorzystania udzielonych mu dotacji celowych. W sposób prawidłowy rozpatrywał wnioski o skierowanie do tej placówki i wydawał decyzje w tym zakresie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Rozpoznanie potrzeb w zakresie opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi w ramach Środowiskowych Domów Samopomocy. Stopień zaspokojenia tych potrzeb

Opis stanu
faktycznego

Powiat, w ramach zadań pomocy społecznej z zakresu zadań administracji rządowej realizował m.in. zadanie polegające na prowadzeniu i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zadanie to zostało powierzone do realizacji Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie⁸, jednostce organizacyjnej Powiatu⁹.

(akta kontroli str.3-6, 304-31, 370, 430, 449)

W okresie objętym kontrolą bezpośredni nadzór nad PCPR i jednostkami organizacyjnymi Powiatu z zakresu pomocy społecznej sprawował Wicestarosta.

(akta kontroli str.331, 389,392,448)

Rada Powiatu uchwaliła¹⁰ w dniu 28 kwietnia 2016 r. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Bielskiego na lata 2016-2025¹¹. W opracowaniu tym przeprowadzono analizę sytuacji społecznej w Powiecie Bielskim, w której przeanalizowano sytuację demograficzną w Powiecie¹², ustalono rozkład dysfunkcji

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: ŚDS lub Dom.

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dalej: PCPR lub Centrum.

⁹ Centrum było jednostką organizacyjną sektora finansów publicznych nieposiadającą osobowości prawnej.

¹⁰ Uchwała Rady Powiatu nr V/24/164/16.

¹¹ Dalej: Strategia.

¹² wg danych na 31.12.2014 r. liczba mieszkańców Powiatu wyniosła 161.359 osób.

w powiecie w latach 2012-2014 i ustalono liczbę rodzin objętych pomocą OPS z dysfunkcją niepełnosprawności¹³, ustalono liczbę osób z zaburzeniami psychicznymi¹⁴. Analizy tej dokonano na podstawie materiałów, opracowań i analiz przeprowadzonych przez PCPR oraz materiałów z instytucji zewnętrznych¹⁵.

(akta kontroli str.22-107)

Ponadto, Rada Powiatu uchwaliła¹⁶ w dniu 19 maja 2016 r. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Bielskim na lata 2016-2025¹⁷. W Programie tym określono liczbę orzeczeń wg stopnia niepełnosprawności wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności dla mieszkańców Powiatu Bielskiego w latach 2012-2014¹⁸, określono liczbę orzeczeń gdzie przyczyną niepełnosprawności były choroby psychiczne¹⁹, określono stopień niepełnosprawności wśród podopiecznych ośrodków pomocy społecznej²⁰. W opracowaniu podano liczbę osób niepełnosprawnych intelektualnie z terenu powiatu bielskiego biorących udział w zajęciach „Centrum” Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku-Białej²¹. Powiat nie dysponował lokalnym programem ochrony zdrowia psychicznego.

(akta kontroli str. 108-157)

Zarówno w Strategii, jak i w Programie, uwzględniono kwestię świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach ośrodka wsparcia w ŚDS, wchodzącego w skład powiatowej infrastruktury pomocy społecznej, będącego ośrodkiem wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Dom udziela wsparcia zarówno dla mieszkańców Powiatu Bielskiego jak i mieszkańców miasta Bielska-Białej. Jest jedynym działającym na terenie Powiatu ośrodkiem wsparcia tego typu prowadzonym przez Powiat Bielski. Placówka realizuje swoje zadania w Bielsku-Białej przy ul. Sobieskiego oraz w trzech filiach²². Dom świadczy usługi osobom upośledzonym umysłowo w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym oraz osobom upośledzonym umysłowo w stopniu lekkim, gdy jednocześnie występują u nich inne zaburzenia (zwłaszcza neurologiczne), a także tym osobom upośledzonym umysłowo, u których współwystępuje niepełnosprawność motoryczna lub/i zaburzenia czynności psychicznych (o ile nie są to osoby przewlekłe psychicznie chore wymagające stałej opieki lekarza psychiatry lub/i leczenia szpitalnego). W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r. dom dysponował 110 miejscami, od 1 września 2016 r. do 30 września 2017 r. Dom dysponował

¹³ W okresie tym około 32% rodzin dotknęła dysfunkcja niepełnosprawności, w 2014 r. liczba rodzin z tą dysfunkcją wyniosła 1097.

¹⁴ W roku 2013 liczba tych osób wyniosła 1282, zaś w 2014 1374 osoby.

¹⁵ Źródła danych zgromadzonych na potrzeby diagnozy: GUS, Urząd Statystyczny Katowice – Podregiony Powiaty Gminy 2015, dane pozyskane z Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Bielskiego, sprawozdania MPiPS, dane z Wydziałów Ewidencji Ludności w poszczególnych Gmin, dane Powiatowego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bielsku-Białej, dane z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Czechowicach – Dziedzicach, dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej, dane z Wydziału Nadzoru nad Systemem Opieki Zdrowotnej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, dane ze Specjalistycznego Psychiatrycznego ZOZ w Bielsku-Białej, dane z Miejskiego Ośrodka Terapii Uzależnień w Bielsku-Białej, dane z Urzędów Gmin i Miast z terenu powiatu bielskiego oraz z Programu Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.

¹⁶ Uchwała Rady Powiatu nr VI/25/171/16.

¹⁷ Dalej: Program.

¹⁸ Liczba orzeczeń razem w roku 2012 wyniosła 2693, w roku 2013 – 2708 i w roku 2014 – 2920.

¹⁹ Liczba orzeczeń związanych z tą przyczyną niepełnosprawności w roku 2012 wyniosła 344, w roku 2013 – 314 i w roku 2014 – 361.

²⁰ Wahał się on w latach 2012-2014 dla rodzin korzystających z pomocy OPS w przedziale od 31,5% do 32,4%.

²¹ Liczba osób wyniosła w 2012 r. – 50, w 2013 r. – 62, w 2014 r. – 67.

²² W Bielsku-Białej przy ul. Piastowskiej 58 i ul. Jagienki 43b oraz w Bestwinie przy ul. Plebańskiej 2.

115 miejscami, zaś od 1 października 2017 r. do dnia zakończenia kontroli dom dysponował 120 miejscami dla swoich podopiecznych.

(akta kontroli str. 36, 146, 193-194, 241-242, 291)

Na mocy porozumienia zawartego w dniu 30 maja 2011 r. pomiędzy Prezydentem Miasta Bielska-Białej (miasta na prawach powiatu) a Powiatem Bielskim, Miasto powierzyło a Powiat przyjął prowadzenie na rzecz osób niepełnosprawnych intelektualnie, zamieszkałych w granicach administracyjnych Miasta, usług w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu codziennym w ŚDS. Miasto Bielsko-Biała zobowiązało się do pokrycia kosztów korzystania z Domu przez swoich mieszkańców²³. Koszty te w okresie 2016-2018 ponoszono zgodnie z zawartym porozumieniem.

(akta kontroli str. 295-297)

Do ŚDS w 2016 r. skierowano 52 osoby z Powiatu i 24 osoby z Bielska-Białej, w 2017 r. skierowano 23 mieszkańców Powiatu i 34 osoby z Bielska-Białej i w 2018 r. skierowano 47 podopiecznych z Powiatu i 20 mieszkańców Bielska-Białej. Do końca stycznia 2019 skierowano 7 osób z Powiatu i 9 osób z Miasta Bielska-Białej.

(akta kontroli str. 298)

Jak podała w wyjaśnieniach Dyrektor, PCPR nie posiadało wiedzy na temat zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej²⁴, zapewnienie posiłku dla tych osób należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Decyzje w tym zakresie, na wniosek mieszkańca, wydaje Gminny lub Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z właściwością, ze względu na miejsce zamieszkania osoby wnioskującej. Osoba ubiegająca się otrzymuje decyzję przyznającą tego rodzaju świadczenie, po spełnieniu określonych kryteriów. PCPR nie ma wglądu w decyzję w tym zakresie, a co za tym idzie nie ma możliwości prowadzenia takiej ewidencji dla uczestników ŚDS Centrum²⁵.

(akta kontroli str. 299)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Starosta rzetelnie rozpoznał potrzeby w zakresie świadczenia osobom z zaburzeniami psychicznymi usług opiekuńczych świadczonych w ramach środowiskowego domu samopomocy. Diagnoza ww. potrzeb była elementem przyjętych przez Radę Powiatu w 2016 r. dokumentów, w tym Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Bielskiego oraz Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Bielskim.

²³ Wysokość dotacji Miasta na dofinansowanie ŚDS wyliczano według wzoru: [Koszty całkowite funkcjonowania ŚDS – (Koszty dotacji z budżetu państwa na funkcjonowanie ŚDS+Koszty transportu mieszkańców Powiatu do ŚDS) : Ogólną liczbę korzystających z ŚDS wg stanu na 1 stycznia danego roku] x Liczba mieszkańców Miasta korzystających z ŚDS wg stanu na 1 stycznia danego roku.

²⁴ Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm. Dalej: ustawa o ps.

²⁵ Zgodnie z ustaleniami kontroli przeprowadzonej w ŚDS żaden z uczestników nie miał przyznanej pomocy gminy zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Oba te dokumenty opracowano na okres od 2016 r. do 2025 r. Zadanie w tym zakresie realizowano w ŚDS, będącym jednostką organizacyjną Starostwa.

OBSZAR

2. Rozdysponowanie i wykorzystanie środków na prowadzenie ŚDS

Opis stanu faktycznego

ŚDS był odrębną jednostką organizacyjną Powiatu. Za całokształt gospodarki finansowo-księgowej ŚDS odpowiedzialna była Dyrektor ŚDS.

(akta kontroli str. 384, 835-836)

Na 2016 r. zaplanowano wydatki na finansowanie ŚDS na poziomie 1.908.466 zł, z tego ze środków własnych Powiatu w wysokości 105.287,00 zł, z dotacji z Urzędu Miasta Bielsko-Biała w wysokości 64.235,00 zł i z dotacji Wojewody Śląskiego w wysokości 1.738.944,00 zł. Wykonanie wydatków ukształtowało się na poziomie 1.902.118,99 zł, z tego z poszczególnych źródeł odpowiednio 105.286,44 zł, 64.235,00 zł i 1.732.597,55 zł.

Na 2017 r. zaplanowano wydatki na finansowanie ŚDS na poziomie 2.106.808,20 zł, z tego ze źródeł własnych w wysokości 113.648,00 zł, z dotacji z Urzędu Miasta Bielsko-Biała w wysokości 88.081,00 zł i z dotacji Wojewody Śląskiego w wysokości 1.905.079,20 zł. Wykonanie wydatków ukształtowało się na poziomie 2.091.710,83 zł, z tego z poszczególnych źródeł, odpowiednio: 113.648,00 zł, 88.081,00 zł i 1.889.981,83 zł.

Na 2018 r. zaplanowano wydatki na finansowanie ŚDS na poziomie 2.580.049,00 zł, z tego ze źródeł własnych w wysokości 113.351,00 zł, z dotacji z Urzędu Miasta Bielsko-Biała w wysokości 83.954,00 zł i z dotacji Wojewody Śląskiego w wysokości 2.382.744,00 zł. Wykonanie wydatków ukształtowało się na poziomie 2.576.151,30 zł, z tego z poszczególnych źródeł, odpowiednio: 113.351,00 zł, 83.954,00 zł i 2.378.846,30 zł.

Na 2019 r. zaplanowano wydatki na finansowanie ŚDS na poziomie 2.920.000,00 zł, z tego ze źródeł własnych w wysokości 70.146,00 zł, z dotacji z Urzędu Miasta Bielsko-Biała w wysokości 52.864,00 zł i z dotacji Wojewody Śląskiego w wysokości 2.796.990,00 zł.

(akta kontroli str. 503-507, 675-792)

W 2016 r. wnioskowano do Wojewody o środki na prowadzenie i rozwój ŚDS w wysokości 1.738.944,00 zł, z tego na prowadzenie bieżące Domu w wysokości 1.690.244,00 zł, na inwestycje, remonty i doposażenie 48.700,00 zł i na uruchomienie nowych pięciu miejsc 25.360,00 zł.

W 2017 r. wnioskowano do Wojewody o środki na prowadzenie i rozwój ŚDS w wysokości 1.905.079,20 zł, z tego na prowadzenie bieżące Domu w wysokości 1.856.859,20 zł, na remonty i doposażenie 29.200,00 zł i na uruchomienie nowych pięciu miejsc 19.020,00 zł.

W 2018 r. wnioskowano do Wojewody o środki na bieżące prowadzenie ŚDS w wysokości 2.382.744,00 zł. W 2018 r. nie zamierzano prowadzić prac rozwojowych, remontowych i doposażeniowych.

Wnioski kierowane do Wojewody były rzetelnie opracowane i wynikały z analizy potrzeb w ww. zakresie.

(akta kontroli str. 625-627, 649, 862-864)

W 2016 r. otrzymano od Wojewody środki na prowadzenie i rozwój ŚDS w wysokości 1.732.604,00 zł, z tego na prowadzenie bieżące Domu w wysokości 1.664.884,00 zł, na inwestycje, remonty i doposażenie 48.700,00 zł i na uruchomienie nowych pięciu miejsc 19.020,00 zł.

W 2017 r. otrzymano od Wojewody środki na prowadzenie i rozwój ŚDS w wysokości 1.889.990,00 zł, z tego na prowadzenie bieżące Domu w wysokości 1.848.110,00 zł, na inwestycje, remonty i doposażenie 29.200,00 zł i na uruchomienie nowych pięciu miejsc 12.680,00 zł²⁶.

W 2018 r. otrzymano od Wojewody środki na prowadzenie i rozwój ŚDS w wysokości 2.378.851,30 zł, które wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 635-641, 851-852, 862-864, 1014-1027)

W okresie objętym kontrolą Wojewoda zawarł z Powiatem jedną umowę na realizację zadania inwestycyjnego "Przebudowa istniejącej toalety w przyziemiu budynku „Centrum” w filii nr 1 przy ul. Piastowskiej 58. Przyznana dotacja celowa na realizację tego zadania wyniosła 11.000,00 zł. Zadanie miało być zrealizowane do 31 grudnia 2016 r., a rozliczenie dotacji winno być zakończone do 15 stycznia 2017 r. Zadanie zrealizowano według harmonogramu rzeczowo-finansowego i rozliczono w terminach określonych w umowie.

(akta kontroli str. 628-634)

Starosta w 2016 r. wystąpił do Wojewody Śląskiego z pismem o potrzebie uruchomienia nowych miejsc w ŚDS z dotychczasowych 110 do 115. Wojewoda Śląski decyzją FBI.3111.129.8.2016 z 20 lipca 2016 r. dokonał podziału środków z rezerwy celowej i przeznaczył m.in. na powstanie dodatkowych pięciu miejsc w ŚDS uruchomionych od września do grudnia 2016 r. w kwocie 25.360,00 zł.

Starosta w 2017 r. wystąpił do Wojewody Śląskiego z pismem o potrzebie uruchomienia nowych miejsc w ŚDS z dotychczasowych 115 do 120. Wojewoda Śląski decyzją FBI.3111.152.3.2017 z 4 lipca 2017 r. dokonał podziału środków z rezerwy celowej i przeznaczył m.in. na powstanie dodatkowych pięciu miejsc w ŚDS uruchomionych od października do grudnia 2017 r. w kwocie 19.020,00 zł.

(akta kontroli str. 599-626, 645-649)

Kwoty dotacji przekazane przez Powiat do ŚDS odpowiadały wielkościom dotacji otrzymanym od Wojewody.

(akta kontroli str. 793-834, 853-864)

Starostwo w okresie 2016-2018 przeprowadzało kontrole prawidłowości i terminowości rozliczenia przez ŚDS otrzymanych wszystkich dotacji celowych - z ww. okresu - na prowadzenie i rozwój infrastruktury ŚDS w ramach kontroli bieżącej i zarządczej na podstawie dokumentacji księgowej przedstawianej przez ŚDS. W wyniku tych kontroli nieprawidłowości w ww. zakresie nie stwierdzono.

(akta kontroli str. 850)

Rozliczenia dotacji celowych na rozwój ŚDS wraz z kompletem faktur zostały przedstawione Wojewódzie Śląskiemu, który je przyjął bez uwag.

(akta kontroli str. 635-641, 650-652)

²⁶ Uruchomienie nowych miejsc w 2016 r. i 2017 r. zostało z Wojewodą uzgodnione zgodnie z art. 51c ustawy o pomocy społecznej.

Dyrektor ŚDS corocznie przedstawiał Staroście analizę finansową działalności Domu. Starosta w okresie objętym kontrolą nie stwierdził nieprawidłowego wykorzystania dotacji na funkcjonowanie ŚDS. W ocenie NIK weryfikację analizy finansowej i prawidłowości wykorzystania dotacji Starosta dokonywał na podstawie wiarygodnych danych.

(akta kontroli str. 901-964)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Dotacje celowe na funkcjonowanie i rozwój infrastruktury ŚDS, a także na zwiększenie liczby miejsc w ŚDS, zostały prawidłowo wykorzystane i rozliczone. Wnioski o dotacje były sformułowane rzetelnie i wynikały z prawidłowo wykonanych diagnoz potrzeb w tym zakresie.

OBSZAR

3. Sprawowanie nadzoru i kontroli nad wydawaniem skierowań do ŚDS, funkcjonowaniem ŚDS oraz wykorzystaniem udzielonych dotacji

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów pomocy²⁷ Powiat zatwierdzał dokumenty dotyczące funkcjonowania domu, takie jak regulamin organizacyjny, program działalności i plany pracy w rozkładzie tygodniowym i rocznym na wszystkie lata z okresu objętego kontrolą. Starostwo zatwierdzało ww. dokumenty, które wcześniej były uzgodnione z Wojewodą Śląskim.

(akta kontroli str. 158-290)

Powiat dysponował statutem ŚDS. W okresie objętym kontrolą obowiązywał statut ŚDS zmieniony uchwałą Rady Powiatu²⁸ z dnia 26 listopada 2015 r.

(akta kontroli str. 292-294)

Wnioski o skierowanie do ŚDS wpływały z gmin (OPS), na terenie których mieszkają podopieczni do PCPR. W PCPR dekretowane były na uprawnionych do ich oceny i opracowania pracowników PCPR. Jeżeli wnioski były kompletne, to uprawniony pracownik przygotowywał decyzję, którą następnie podpisywał Dyrektor PCPR.

W poszczególnych latach objętych kontrolą rozpatrzono 229 wniosków o skierowanie do ŚDS, w 2016 r. 89, w 2017 r. 69 i w 2018 r. 71 (z tego dwie decyzje były negatywne w 2018 r.).

Rozpatrując wnioski o skierowanie do ŚDS badano ich kompletność, tj. dołączenie do niego dokumentów wymienionych w § 7 ust. 1 rozporządzenia o śds. Ocenę prawidłowości rozpatrywania wniosków o skierowanie do ŚDS sformułowano na podstawie badania próby celowej 30 przypadków z okresu objętego kontrolą, po 10 dla każdego roku w tym po 5 decyzji ustalających odpłatność i 5 decyzji zwalniających z odpłatności. Zbadane wnioski były kompletne. Każdorazowo skierowanie podopiecznego do ŚDS nastąpiło na podstawie decyzji administracyjnej i na czas określony, tj. zgodnie z § 7 ust. 5, 6 i 7 ww. rozporządzenia. Decyzje te

²⁷ Dz. U. Nr 238, poz. 1586, ze zm., dalej: rozporządzenie ws. ŚDS.

²⁸ Uchwała Rady Powiatu nr VI/17/118/15

spełniały wymogi ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego²⁹ i ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej³⁰. W przypadku ustalenia w decyzji odpłatności za usługi świadczone w ŚDS za każdym razem decyzje te były wydane zgodnie z art. 51b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej³¹, a w przypadku zwolnienia z tych opłat zgodnie z art. 51b ust. 6 w zw. z art. 64 tej ustawy. W decyzjach każdorazowo zawarto pouczenie o konieczności poinformowania organu o okolicznościach wskazanych w art. 109 ww. ustawy.

(akta kontroli str. 452-475)

W okresie objętym kontrolą przeprowadzono w ŚDS dwie kontrole. Upoważnieni pracownicy Wydziału Organizacji i Nadzoru Starostwa przeprowadzili w ŚDS w okresie od sierpnia do października 2016 r. kontrolę zapewnienia funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w odniesieniu do planu finansowego za okres 2014-2016. Nieprawidłowości nie stwierdzono i nie wydano zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli str. 837-849)

Upoważnieni pracownicy PCPR przeprowadzili w ŚDS w listopadzie 2018 r. kontrolę problemową, w trakcie której objęto następujące zagadnienia: realizacja indywidualnych i zespołowych treningów umiejętności społecznych, terapia zajęciowa, indywidualne plany wsparcia uczestników. W związku z brakiem zastrzeżeń do prowadzonej działalności i sposobu jej dokumentowania nie wydano zaleceń pokontrolnych.

W okresie objętym kontrolą nie miały miejsca kontrole Rady Powiatu w odniesieniu do ŚDS.

(akta kontroli str. 478-484)

Do Starostwa i do PCPR w okresie objętym kontrolą nie wpłynęły żadne skargi i wnioski na funkcjonowanie ŚDS.

(akta kontroli str. 654-670)

Sprawozdania z działalności ŚDS każdorazowo były wnikliwie analizowane. PCPR nie zgłaszało żadnych uwag. Sprawozdania zawierały wszystkie wymagane elementy określone w rozporządzeniu o śds.

(akta kontroli str. 508-597, 653, 965-1013)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Starosta sprawował nadzór i kontrolę nad ŚDS w zakresie jego funkcjonowania, jak i wykorzystania udzielonych mu dotacji celowych. Każdorazowo zatwierdzał dokumenty organizacyjne ŚDS, rzetelnie rozpatrywał wnioski o skierowanie do placówki i prawidłowo wydawał decyzje w tym zakresie. Prowadził również kontrole funkcjonowania ŚDS.

²⁹ Dz. U. z 2018 r., poz. 2096, ze zm., dalej: Kpa. Decyzje spełniały wymogi art. 107 § 1 i 3 i art. 127 § 1 Kpa, a terminowość ich wydawania była zgodna z art. 35 i 36 Kpa.

³⁰ Dz.U. z 2018 r. poz.1508 ze zm., dalej: ustawy o ps.

³¹ Dz.U. z 2018 r. poz.1508 ze zm., dalej: ustawy o ps.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niewystąpieniem nieprawidłowości nie sformułowano uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

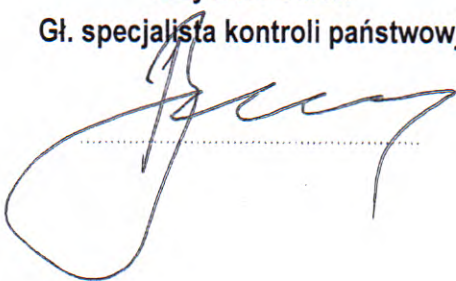
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 25 kwietnia 2019 r.

Kontroler

Krzysztof Baron

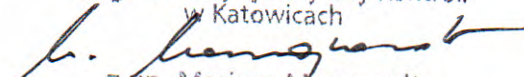
Gł. specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

DYREKTOR

Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
w Katowicach

z up. Mariusz Marquardt
p.o. WICEDYREKTOR